

Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ Κ. Πουλάκης, Γεν. γραμ. του υπουργ. Εσωτερικών & Διοικ. Ανασυγκρότησης, μέλος της Κ.Ε. του ΣΥΡΙΖΑ

Ψήφος των αποδήμων ή «καθρεφτάκια» για ομογενείς;

Η Ελλάδα υπήρξε επί πολλές δεκαετίες χώρα «εξαγωγής» μεταναστών. Γι' αυτό και το ελληνικό νομικό σύστημα είναι προσανατολισμένο στη διατήρηση των δεσμών του απόδημου ελληνισμού με τη μητρόπολη, κι όχι άδικα, αφού οι Έλληνες του εξωτερικού αποτελούν πλούτο για τη χώρα. Στο πλαίσιο αυτό εγγράφεται και η συνταγματική πρόβλεψη για την ψήφου των αποδήμων, «με επιστολική ψήφο ή άλλο πρόσφορο μέσο», εφόσον βέβαια ψηφιστεί από 200 βουλευτές ο σχετικός εφαρμοστικός νόμος.

Μια πρόβλεψη που υπάρχει εδώ και 15 χρόνια στο άρθρο 51 του Συντάγματος, χωρίς όμως ποτέ να εφαρμοστεί. Το ζήτημα της ψήφου των αποδήμων, εκτός από σημαντικές τεχνικές παραμέτρους (οι οποίες σε μια κορυφαία δημοκρατική διαδικασία δεν είναι ποτέ «τυπικές»), έχει και σημαντικές πολιτικές προεκτάσεις.

Μετά τη μαζική φυγή του πιο δυναμικού, ίσως, τμήματος της ελληνικής κοινωνίας προς το εξωτερικό, εξαιτίας της ύφεσης και της τρομακτικής ανεργίας, που ακολούθησαν την κρίση και τα μνημόνια, το θέμα αποκτά νέες διαστάσεις.

Μιλώντας πια για «απόδημους» δεν αναφερόμαστε (μόνο) στους δεύτερης και τρίτης γενιάς απογόνους των μεταναστών της δεκαετίας του 1910-

20 ή του 1950-60, αλλά (και) σε ανθρώπους που έφυγαν πρόσφατα από τη χώρα και διατηρούν ισχυρότερους δεσμούς και, κυρίως, υψηλότερο πολιτικό ενδιαφέρον γι' αυτήν.

Επίσης, η σύνθεση του απόδημου ελληνισμού είναι πολύ διαφορετική από εκείνη των προηγούμενων δεκαετιών, καθώς –εκτός των ελληνικών παροικιών της Αμερικής, της Γερμανίας, της Αυστραλίας κ.λπ.– υπάρχει πια μια κρίσιμη μάζα Ελλήνων κατοίκων του εξωτερικού, με διαφορετικά χαρακτηριστικά, που διαβιοί υπό ένα αρκετά πιο «προσωρινό» καθεστώς, αλλάζοντας συχνά πόλεις ή και χώρες, στο πλαίσιο ενός ούτως ή άλλως πιο «παγκοσμιοποιημένου» περιβάλλοντος.

Και βέβαια, δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι η Ελλάδα είναι εδώ και πολύ καιρό χώρα υποδοχής μεταναστών και προσφύγων, πολλοί από τους οποίους ζουν ήδη επί δεκαετίες ανάμεσά μας και μοιράζονται την καθημερινότητά μας.

Όλες αυτές οι παράμετροι συνθέτουν ένα πολιτικό σκηνικό σύνθετο και ένα δυνάμει εκλογικό σώμα πολυάριθμο (περίπου το 1/6 του συνόλου), πολλών ταχυτήτων και διαφορετικού βαθμού σύνδεσης με τα ελληνικά πολιτικά πράγματα. Και, επομένως, γεννούν τα αναπόφευκτα ερωτήματα που

αναζητούν λύση με τη μέγιστη δυνατή συναίνεση: Ποιος πρέπει να αποφασίζει για τις τύχες αυτής της χώρας και, κατ' επέκταση, καθενός από τους κατοίκους της;

Πρέπει λόγου χάριν να τεθεί ένα μέγιστο χρονικό όριο αποχώρησης από την Ελλάδα, πέραν του οποίου δεν θα πρέπει κάποιος να διευκολύνεται να ψηφίζει, αν δεν είναι πρόθυμος να κάνει το μεγάλο ταξίδι για την Ελλάδα;

Ή να απαιτηθεί η ύπαρξη ελάχιστων έστω βιοτικών συμφερόντων στην Ελλάδα (π.χ. περιουσίας) για την εγγραφή στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους;

Και μήπως η διεύρυνση του εκλογικού σώματος θα πρέπει να είναι αμφίπλευρη, περιλαμβάνοντας –εκτός από τους απόδημους Έλληνες– και τους επί μακρόν διαμένοντες στην Ελλάδα αλλοδαπούς; Επίσης, πρέπει οι απόδημοι Έλληνες να εκπροσωπούνται ως τέτοιοι, εκλέγοντας έναν μικρό αριθμό δικών τους βουλευτών και με ποιους ποσοτικούς και ποιοτικούς κανόνες; Ή η ψήφος τους θα προσμετράται απλώς στο εθνικό ποσοστό κάθε σχηματισμού;

Οι προβληματισμοί αυτοί και οι πολιτικές συνέπειες κάθε πιθανής επιλογής είναι αναγκαίο να αποτελέσουν αντικείμενο δημόσιας σε βάθος συ-

ζήτησης. Πολλώ δε μάλλον που στην εφαρμογή τους ανακύπτουν σημαντικά τεχνικά, νομικά και οικονομικά ζητήματα, με κορυφαίο, ασφαλώς, το ζήτημα της διασφάλισης του αδιάβλητου της διαδικασίας και του σεβασμού της ισότητας της ψήφου. Υπάρχουν ήδη παραδείγματα από άλλες χώρες που εφαρμόζουν αντίστοιχες διαδικασίες και, με δεδομένη την πολιτική βούληση ρύθμισης του θέματος, θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν.

Προφανώς, όμως το ζήτημα αυτό –που επί 15 χρόνια έμεινε σε εκκρεμότητα, λόγω και μικροκομματικών υπολογισμών του τότε δικομματισμού– δεν αντιμετωπίζεται με «πυροτεχνήματα», σαν το εμφανώς προχειρογραμμένο σχέδιο που ετοίμασε, μαζί με τις βαλίτσες του, ο αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης καθ' οδόν προς την Αμερική, νομίζοντας ότι θα μοιράσει «καθρεφτάκια» στους ομογενείς.

Για ένα κορυφαίο θεσμικό ζήτημα εθνικής σημασίας όπως αυτό, πρέπει να προηγηθεί μια συλλογική και σε βάθος συζήτηση. Μια συζήτηση που, ιδανικά, πρέπει να ενταχθεί στον δημοκρατικό διάλογο για την εκ βάρων αλλαγή του εκλογικού νόμου, τον οποίο έχει επιδιώξει και, σε κάθε περίπτωση, θα ξεκινήσει η κυβέρνηση.

Η ΑΥΓΗ Του Θανάση Καρτερού

Γιατί σέρνονται στην ουρά του Μητσοτάκη;

Εντάξει, ο Μητσοτάκης είναι, όπως φαίνεται, τελειωμένη υπόθεση. Η πολιτική του συνταγή έγινε πια σαφής μετά και τη συζήτηση για την ασφάλεια στη Βουλή που ο ίδιος προκάλεσε. Μια δόση Σαμαρά, τρεις κουταλιές καλά βρασμένο Άδωνι, δυο κουταλιές κατεψυγμένο Βορίδη, λίγο μαϊντανό Ντόρας, ψήσιμο σε δυνατή φωτιά, κατά προτίμηση με μολότοφ, και το έδεσμα της καταστροφής και του φόβου είναι έτοιμο. Καλή μας όρεξη, και άντε να σχολιάσεις τις πατάτες για τη μήτρα της Αριστεράς από την οποία προέρχονται όλοι οι τρομοκράτες ή για τους αγωνιστές της Αριστεράς –ξέρει πολλούς και καλά ο Κυριάκος– που δεν αναγνωρίζουν τον Τσίπρα ως υπερασπιστή των ιδεών της.

Οι άλλοι όμως; Δεν σας απασχολεί το ερώτημα πώς και γιατί η Φώφη και ο Σταύρος δεν κρατούν ούτε τα προσχήματα και σέρνονται με τόση εμπάθεια στην ουρά του Μητσοτάκη; Και καλά, το Ποτάμι έχει το στίγμα ότι είναι κόμμα ειδικού σκοπού. Κι ότι ο σκοπός αυτός αγιάζει τα μέσα και καθορίζει την ταυτότητα, τον λόγο και τις κινήσεις του. Το ΠΑΣΟΚ, όμως, που θέλει να είναι η Σοσιαλδημοκρατία στην Ελλάδα, πώς δεν καταλαβαίνει ότι θα είναι απλώς κόμμα –λακές, όσο συνευρίσκεται με τη Ν.Δ. και αντιπολιτεύεται την κυβέρνηση με όρους δεξιάς, ή και ακροδεξιάς, πυρομανίας; Πώς και γιατί ένα κόμμα που υπήρξε ο αντίθετος πόλος της Δεξιάς έγινε κώλος και βρακί με τη

Δεξιά;

Τους πήρε στον λαιμό του ο Παπανδρέου, θα πεις, με την άνευ όρων παράδοσή του στους δανειστές. Εν συνεχεία ο Βενιζέλος, που ρυμούλκισε όσο ζαλισμένο και πτημένο ΠΑΣΟΚ είχε απομείνει στην αγκαλιά του Σαμαρά. Και φυσικά η σχεδόν υπαλληλική προσκόλληση στη διαπλοκή, η οποία χρησιμοποιεί κόμματα και ανθρώπους σαν χαρτοπετσέτες ή ακόμα χειρότερα σαν χαρτί υγείας.

Όποιος όμως θυμάται πώς και γιατί η Αριστερά μιας άλλης εποχής οδηγήθηκε σε συμμαχία με τη Δεξιά ενός άλλου Μητσοτάκη, μπορεί να διακινδυνεύσει ότι τους παίρνει στον λαιμό του και ένα κόμπλεξ –δεν ξέρω αν το λέω σωστά– αδικημένου ιδιοκτήτη. Που βλέπει σφετεριστές να νέμονται ό,τι του ανήκει.

Έτσι την πάθαμε τότε εμείς. Το ΠΑΣΟΚ σάρωνε στους εαμογενείς. Μας πίεζε αφόρπητα παίρνοντας «δικό μας κόσμο». Και βουτήξαμε στο '89 για να εισπράξουμε το σκληρό λαϊκό μάθημα ότι δεν υπάρχουν στην πολιτική ιδιοκτήτες και σφετεριστές. Ότι το κόμπλεξ –εμπάθεια, θυμός, μίσος– είναι το μόνο που δεν χρειάζεσαι για να χαράξεις μια ψυχραιμη τακτική, ωφέλιμη για το κόμμα, τη δημοκρατία και τη χώρα. Για να υπάρξεις, τουλάχιστον, ως ανεξάρτητη, σημαντική, και χρήσιμη πολιτική δύναμη, με κάποιο μέλλον...

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η μεγάλη πρόκληση

Η Νέα Δημοκρατία κάνει ένα νέο ξεκίνημα. Η πρόκληση για την ηγεσία της είναι μεγάλη. Καλείται να εκφράσει όχι μόνον τους παραδοσιακούς παραταξιακούς της οπαδούς, αλλά και μια νέα πλειοψηφία που θέλει την Ελλάδα ασφαλή, δημιουργική, εξωστρεφή, αγκυροβολημένη στην Ε.Ε. Πρόκειται για ανθρώπους που ουδόλως ενδιαφέρονται για την εσωκομματική καμαρίλα της Ν.Δ. και κάθε άλλου κόμματος. Δεν τους αφορά. Απαιτούν ανανέωση, επάρκεια και προετοιμασία για τη διακυβέρνηση της χώρας και καθαρό στίγμα. Έχουν γίνει βήματα στη σωστή κατεύθυνση, που δείχνουν ότι η ηγεσία της αξιωματικής αντιπολίτευσης θέλει ένα κόμμα του 21ου αιώνα, μακριά από μουχλιασμένους μηχανισμούς και ξεπερασμένα πρότυπα. Θα πρέπει, βεβαίως, να κρατήσει κοντά της τους παλαιούς ψηφοφόρους της, αλλά ταυτόχρονα να συγκινήσει νέους, απελπισμένους, ανθρώπους, χωρίς καμία ιδεολογική συγγένεια με αυτήν. Η χώρα βρίσκεται σε κρίσιμο σταυροδρόμι. Ένα κόμμα τού χθες δεν μπορεί να συγκινήσει ούτε και να διεκδικήσει πειστικά την εξουσία. Αυτή είναι η μεγάλη πρόκληση για τον κ. Μητσοτάκη, ο οποίος έχει δείξει θετικά δείγματα γραφής μέχρι τώρα.